WIKIPEDIA

Bachkireg

Ur yezh altaek eus ar skourr ar yezhoù ouralanek eo ar **bachkireg** (*Башҡорт теле Bašqort tele*), komzet gant ouzhpenn ur milion a dud en holl e Bachkortostan, e Rusia (Europa), Ouzbekistan, Kazac'hstan, Kirgizstan, Tadjikistan, Turkmenistan hag Ukraina.

Teir rannyezh a zo:

- **Bashkireg ar menezioù** (*kuvakan*)
- **Bashkireg ar stepennoù** (*yurmaty*)
- **Bashkireg ar c'hornôg** (*burzhan*)

Bachkireg
(*Башҡорт теле Bašqort tele*)

Perzhioù

Komzet e :	Rusia, Ouzbekistan, Kazac'hstan, Kirgizstan, Tadjikistan, Turkmenistan, Ukraina
Komzet gant :	1.047.000
Familh-yezh :	Yezhoù altaek Yezhoù turkek Yezhoù turkek ar c'hornôg Yezhoù ouralanek **Bachkireg**

Statud ofisiel

Yezh ofisiel e :	Bachkortostan
Akademiezh :	hini ebet

Kodoù ar yezh

ISO 639-1	ba
ISO 639-2	bak
ISO 639-3	
Kod SIL	bak

Sellit ivez ouzh ar pennad Yezh.

Taolenn

Skritur ha distagadur

E 1923 e oa bet diorroet un doare-skrivañ diazezet war al lizherenneg arabek, bet kemeret he flas gant al lizherenneg latin e 1930. Adal 1938 betek bremañ c'hoazh ec'h implijer al lizherenneg kirillek evit skrivañ ar bachireg, ouzhpennet ur re lizherennoù evit sonioù na vezont ket kavet e ruseg:

Lizherenneg ar bachkireg (Башҡорт әлифбаһы)

Аа	[a]	Бб	[b]	Вв	[w], [v] e amprestoù
Гг	[g]	Ғғ	[ɣ]	Дд	[d]
Ҙҙ	[ð]	Ее	[e], [je]	Ёё	[jo]
Жж	[ʒ]	Зз	[z]	Ии	[i]
Йй	[j]	Кк	[k]	Ҡҡ	[q]
Лл	[l]	Мм	[m]	Нн	[n]
Ңң	[ŋ]	Оо (о)	[ʊ̞]	Өө	[ʏ̞]
Пп	[p]	Рр	[r]	Сс	[s]
Ҫҫ	[θ]	Тт	[t]	Уу	[u]
Үү	[y]	Фф	[f]	Хх	[x]
Һһ	[h]	Цц	[ts]	Чч	[tʃ]
Шш	[ʃ]	Щщ	[ɕ]	Ъъ	[ʔ]
Ыы (ы)	[ɯ]	Ьь	[ʲ]	Ээ (э)	[e]
Әә (ә)	[æ]	Юю (йу)	[ju]	Яя (йа)	[ja]

Yezhadur

Perzhioù hollek

Evel en holl yezhoù turkek:

- Yezh daspegel, reizh-tre he yezhadur
- Jener yezhadurel ebet
- Ger-mell ebet
- Digemm eo an anv-gwan, lakaet dirak an anv
- Implijet lerc'hennoù

An anv

Al liester

Al lostger **–QV2r** (Q = л/д/t/dh; V = a/ә) eo merk al liester. Kemmañ a ra e stumm resis hervez reolennoù an hesonerezh vogalennek hag an hesonerezh kensonennel/sandhi

Hesonerezh vogalennek:

а, ы, е, у > а
ү, е, э > ә

Hensonnerezh kensonnel:

- achuet gant а, ә, ы, е, о, ө, я > л, d.s.

бала**лар**
уҡыусы**лар**
кафе**лар**
кеше**ләр**

- achuet gant > л, м, н, ң, з, ж > д, d.s.

урам**дар**
гараж**дар**
кейем**дәр**
күл**дәр**

- achuet gant б, в, г, д, к, ҡ, п, с, ҫ, т, ф, х, һ, ц, ч, ш, щ > т

китап**тар**
таш**тар**
ҡалаҡ**тар**
эш**тәр**
еләк**тәр**

- achuet gant ҙ, й, р, у, ү, и, ю > ҙ

ҡыҙ**ҙар**
тау**ҙар**
айыу**ҙар**
күҙ**ҙәр**

Un tañva eus ar yezh (bachkireg)

Frazennoù talvoudus

Demat Һаумыһығыҙ

Mont a ra? Хәлдәр нисек?

Kenavo Хуш

Ya Эйе

Nann Юҡ

Mar plij Рәхим итегеҙ

Trugarez Рәхмәт

Ar raganvioù

Me Мин

Te Һин

Eñ /Hi Ул

Ni Беҙ

C'hwi Һеҙ

Int улар

Goulennoù

Piv? Кем?

Petra? Нимә

Pelec'h? Ҡайҙа

Penaos? Нисек?

Pegoulz? Ҡасан?

Devezhioù ar sizhun

Dilun Дүшәмбе көн

Dimeurzh Шишөмбе

Dimerc'her Шаршамбы

Diriaou Кесазна

Digwener Жома көн

Disadorn Шәмбе

Disul Жәкшәмбе

Ar mizioù

Miz Genver Жинуар

Miz C'wevrer Феврал

Miz Meurzh Март

Miz Ebrel Апрел

Miz Mae Май

Miz Mezheven Иүн

Miz Gouere Иүл

Miz Eost Август

Miz Gwengolo Сентябр

Miz Here Октябр

Miz Du Ноябр

Miz Kerzu Декабр

An niveroù

Unan бер

Daou ике

Tri өс

Pevar дүрт

Pemp биш

C'hwec'h алты

Seizh ете

Eizh һигеҙ

Nav туғыҙ

Dek ун

Unnek ун бер

Daouzek ун ике

Trizek ун өс

Pevarzek ун дүрт

Pempzek ун биш

C'hwezhek ун алты

Seitek ун ете

Tric'hwec'h ун һигеʒ

Naontek ун туғыʒ

Ugent егерме

Unan-warn'n-ugent егерме бер

Tregont утыʒ

Daou-ha-tregont утыʒ ике

Daou-ugent ӄырӄ

Tri ha daou-ugent ӄырӄ өс

Hanter-kant илле

Tri-ugent алтмыш

Dek ha tri-ugent етмеш

Pevar-ugent һикһән

Dek ha pevar-ugent туӄһан

Kant йөʒ

Mil меӊ

Keñveriadenn gant ar yezhoù turkek all

Tost a-walc'h eo stumm ar gerioù a orin turkek rik implijet gant an eil yezh turkeg hag eben alies, da skouer:

Language	**0**	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**
Hendurkeg		bir	iki	üç	tört	biş	altı	yidi	sekiz	tokuz	on
Altaieg	ноль nol'	бир bir	эки eki	ӱч üç	тӧрт tört	беш beş	алты altı	јети ceti	сегис segis	тогус togus	он on
Azeri	sıfır	bir	iki	üç	dörd	beş	altı	yeddi	səkkiz	doqquz	on
Bachkireg	ноль nol	бер ber	ике ike	өс ös	дүрт dürt	биш biş	алты altı	ете yete	һигеҙ higeź	туғыҙ tuğıź	ун un
Barabaeg		bir	iki	üts	tört	pəş	alttı	yədi	səkiz	toğiz	on
C'hakaseg		пір pir	ікі iki	үс üs	төрт tört	пис pis	алты altı	читі çiti	сигіс sigis	тоғыс toğıs	он on
C'halajeg		bii	äkki	üüç	töört	beeş	alta	yeetti	säkkiz	toqquz	oon
Dolganeg		биир biir	икки ikki	үс üs	түөрт tüört	биэс bies	алта alta	һэттэ hette	агыс agıs	тогус togus	уон uon
Gagaouzeg	sıfır	bir	iki	üç	dört	beş	altı	yedi	sekiz	dokuz	on
Kachkaeg		bir	iki	üç	dört	beş	altı	yedi	sekiz	dokuz	on
Karachayeg-balkareg	ноль nol	бер ber	эки eki	юч üç	тёрт tört	беш beş	алты altı	джети djeti	сегиз segiz	тогъуз toğuz	он on
Karakalpakeg	нол nol	бир bir	эки eki	үш u'sh	төрт to'rt	бес bes	алти alti	жети jeti	сегиз segiz	тоғиз tog'iz	он on
Kazakeg	нөль nöl'	бір bir	екі eki	үш üş	төрт tört	бес bes	алты altı	жеті jeti	сегіз segiz	тоғыз toğız	он on
Kirgizeg	нөль nöl'	бир bir	эки eki	үч üç	төрт tört	беш beş	алты altı	жети jeti	сегиз segiz	тогуз toguz	он on
Kirgizeg Fuyü		bir	igi	üş	durt	biş	altı	çiti	sigis	doğus	on
Koumikeg	ноль nol	бир bir	эки iki	уьч üç	доьрт dört	беш beş	алты altı	етти yetti	сегиз segiz	тогъуз toğuz	он on
Krimtchakeg		bir	eki	üç	dort	beş	altı	yedi	sekiz	tokuz	on
Ouigoureg	نۆل нөль nöl	بىر бир bir	ئىككى икки ikki	ئۈچ үч üq üç üch	تۆت төт töt	بەش bex beş bésh	ئالتە алте alte alté	يەتتە йетте yette yétté	سەككىز секиз sekkiz	توققۇز тоққуз toķķuz toqquz	ئون он on
Ouzbekeg	нол, сифр nol, sifr	бир bir	икки ikki	уч uch	тўрт to'rt	беш besh	олти olti	етти yetti	саккиз sakkiz	тўққиз to'qqiz	ўн o'n
Tatareg	ноль nol	бер bir	ике ike	өч öç	дүрт dürt	биш biş	алты altı	жиде cide	сигез sigez	тугыз tuğız	он on
Tatareg Krimea		bir	eki	üç	dört	beş	altı	yedi	sekiz	doquz	on
Tchagataieg		bir	iki	üç	tört	beş	altı	yeti	sekiz	toquz	on
Tchouvacheg	ноль nol'	пӗр pĕr	ик ik	виҫ viś	тӑват tăvat	пилӗк pilĕk	улт ult	ҫич śiç	сакӑр sakăr	тӑхӑр tăxăr	вун vun
Tofaeg		бірәә birәә	иъhи ìhi	үш üş	дөрт dört	беш beş	аълты àltı	чеді çedi	сеъhес sèhes	тоъhос tòhos	он on
Turkeg	sıfır	bir	iki	üç	dört	beş	altı	yedi	sekiz	dokuz	on
Turkeg otomanek		bir	eki	üç	tört	bəş	altı	jəti	səqiz	toquz	on
Turkmeneg	нол nol	бир bir	ики iki	үч üç	дөрт dört	бәш bäş	алты alty	еди ýedi	секиз sekiz	докуз dokuz	он on
Tuvaeg	ноль / тик nol' / tik	бир bir	ийи iyi	үш üş	дөрт dört	беш beş	алды aldı	чеди çedi	сес ses	тос tos	он on
Yakouteg	ноль nol	биир biir	икки ikki	үс üs	түөрт tüört	биэс bies	алта alta	сэттэ sette	аҕыс ağıs	тоҕус toğus	уон uon

Gwelet ivez

- Yezhoù turkek ar c'hornôg
- Yezhoù altaek

Liammoù diavaez

- (ru) (nl) Pajenn diwar-benn ar bachkireg, gant kentelioù (http://members.multimania.nl/bashkort/tele/index.htm)
- (ru) Kentelioù (http://bashklip.ru/index/bashkirskiy_yazik/0-17)
- (ru) Yezhadur klok (http://bashklip.ru/site/bashgram.pdf)
- (ru) Yezhadur berr (http://tel.bashqort.com/index.php?option=com_content&view=article&id=78&Itemid=83)
- (ru) Listenn swadesh

Yezhoù turkek

Italek: yezhoù marv

Yezhoù ogourek	*Boulgareg* · Tchouvacheg · *Huneg* · *C'hazareg* · *Avareg turkek*
Yezhoù ouigourek	*Hendurkeg* · Ainoueg[1] · *Tchagataieg* · Ilieg · Lopeg · Ouigoureg · Ouzbekeg
Yezhoù kiptchakek	Altaieg · Barabaeg · Bachkireg · Tatareg Krimea[2] · *Koumaneg* · Tchoulimeg · Karachayeg-balkareg · Karaimeg · Karakalpakeg · Kazakeg · *Kiptchakeg* · Krimtchakeg · Koumikeg · Kirgizeg · Nogaieg · *Hendatareg* · Tatareg · Ouroumeg[2]
Yezhoù ogouzek	Afchareg · Azeri · Tatareg Krimea · Gagaouzeg · Turkeg gagaozek ar Balkanoù · Koutchaneg · *Turkeg otomanek* · *Pechenekeg* [3] · Kachkaeg · Salareg · Turkeg · Turkmeneg · Ouroumeg
Yezhoù argouek	C'halajeg
Yezhoù turkek Siberia	Choreg · Dolganeg · Kirgizeg Fuyü · C'hakaseg · Choreg · Tofaeg · Tuvaeg · Karagaseg · Yakouteg

1 Yezh kemmesk. 2 Ivez Ogouzeg. 3 Amsur

Porched ar yezhoù hag ar skrituriioù – Adkavit pennadoù Wikipedia a denn d'ar yezhoù.

Adtapet diwar « https://br.wikipedia.org/w/index.php?title=Bachkireg&oldid=1784427 »